

MISSTAKE - MATERIAALIEN MAHDOLLISUUDET PÄIVÄN FIFTARI- VAATTEISSA

Opinnäytetyö

Anna Malaska

Muotoilun koulutusohjelma
Vaatetusmuotoilu

Hyväksytty ____ . ____ . ____

Tiivistelmä

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Muotoilun koulutusohjelma	
Työn tekijä Anna Malaska	
Työn nimi MissTake – Materiaalien mahdollisuudet nykypäivän fiftari-vaatteissa	
Päiväys 22..11.2010	Sivumäärä/Liitteet 38/1
Ohjaajat Mariella Rauhala, Sirpa Ryyänen	
Työyksikkö/ Projekti Mallisto	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Aiheena opinnäytetyössä on 1950-lukuhenkisen uniikin vaatemalliston suunnitteleminen tulevaisuudessa perustettavalle MissTakeDesign-merkille. Malliston suunnittelussa oli tärkeää ottaa huomioon valitut materiaalit sekä perehtyä 50-luvun pukeutumiseen ja etenkin nuorisomuotiin käyttäen lähteenä pääasiassa kirjallisuutta.</p> <p>Suunnitellusta mallistosta valmistettiin 3 tuotetta, joista kaksi on uniikkeja cocktail-mekkoja ja asusteena toisessa on tyllihame. Uniikkia mallistoa ei ole tarkoitus suunnitella valmistettavaksi kuin tämän yhden ainoan kerran. Myös kierrätysnahen käyttö tekee mallistosta uniikin.</p> <p>Työn pääpaino on 50-luvun nuorimuodin käsittelyssä ja valmistetuissa tuotteissa. Tekijä on tyytyväinen aikaansaannoksiinsa ja odottaa tulevan yrityksensä toiminnan käynnistymistä.</p> <p>Työnosat ja säilytyspaikat 2993:1 Raportti, s. (+liitteet s.), Taitemien kirjasto 2993:2 Tuotteet, tekijän hallussa</p>	
Avainsanat (1-5) MissTake, mallistot, 1950-luku, vaatetus suunnittelu, nahka	
Julkinen ☐	Salattu ☐

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Design			
Author Anna Malaska			
Title of Thesis MissTake – Designing todays fifties clothing by using new materials			
Date	22.11.2010	Pages/Appendices	38/1
Supervisors Mariella Rauhala, Sirpa Ryyänen			
Project Collection			
Abstract <p>The subject of this thesis was to create a unique clothing collection of the 50s and at the same time it is a collection for the future company MissTake Design. In planning the collection it was important to think about the materials and study the dress and fashion of the 50s, especially the fashion of the youth, using literature as the main source.</p> <p>Three products of the collection were made, two of which are unique cocktail dresses and one is a petticoat. The unique collection is not intended to be manufactured more than this ones. Using recycled leather also makes this collection look more unique.</p> <p>The focus of this thesis is in the youth fashion of the 50s and garments which were made then.</p> <p>The writer of this thesis is happy with the results and waits for future achievements.</p> <p>Parts of the works and where deposited: 2993:1 Report, p. (+ back matter p.), Taitemia Library 2993:2 Products, in the author's possession</p>			
Keywords(1-5) MissTake, collections,19 50's, leather, clothing design			
Public_x___		Secure_____	

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	2
2. MISSTAKE	3
3. TYÖN TAVOITTEET JA TOTEUTUKSEN KUVAUS	5
3.1 OPINNÄYTETYÖT	7
4. KUINKA MINUSTA TULI "ROCKABELLA"	9
4.1 ISIN ROTSI	10
5. 1950-LUKU - HAUTE COUTUREN VIIMEINEN SUURI VUOSIKYMMEN	12
5.1 1950-LUVUN PERUSHAHMOTUS	13
5.2 "ÄLÄ KOSKAAN UNOHDA, ETTÄ SINÄ OLET ENNEN KAIKKEA VAIMO"	15
5.3 MIESTEN MUOTI	16
5.4 NAISET: ASUSTEET, HIUKSET JA KENGÄT	17
6. NUORISOKULTTUURIN SYNTY	18
6.1 MUSIIKKI	19
6.2 IDOLIT JA ELOKUVAT	19
6.3 BARBIE - TYYPILLINEN 50-LUVUN NAISIHANNE	21
6.4 KUN 50-LUKU SAAPUI UUELLEEN SUOMEEN 1978-1981	22
7. TUNTEILLA VAATTEISIIN	24
8. MALLISTO	25
8.1 MATERIAALEISTA TUOTTEEKSI	26
8.2 LIZZIE - VIETTELEVÄ COCKTAILASU	28
8.3 RAMONA - ROKKIA NAHKAAN ASTI	30
8.4 ROKIMPI-TYLLIHAME	33
9 PÄÄTÄNTÄ JA LOPPUTULOS	34
KUVALUETTELO	
LÄHTEET	
LIITTEET	

1. JOHDANTO

Suunnittelin 2009 Luova tuotanto ja yrittäjyys-kurssilla pienvaatemalliston, joka sisälsi 11 tuotetta nahasta, denimistä ja trikoosta. Pohdiskellessani sopivaa aihetta opinnäytetyöhöni pyöri tämä suunnittelemani MissTake-mallisto mielessäni alituisen ja niinpä päädyin kehittämään sitä materiaalien kannalta katsoen. Mallisto on saanut vaikutteita 1950-luvusta, rock'n rollista ja tietenkin minusta itsestäni. Olen jo pitkään ihailut leveähelmaisia fiftari-mekkoja ja -hameita niiden muhkean muodon ja naisellisuuden takia. Myös kynämäisen kapeat kurvit esiin tuovat cocktailmekot saavat jakamattoman huomioni. Vaateiden ja asusteiden lisäksi muodokkaat 1950- ja 1960-luvun amerikanraudat ja kunnan rockabilly-musiikki ovat lähellä sydäntäni.

Aihe kiinnostaa itseäni kovasti ja se on eräs niistä harvoista asioista, joka voisi olla sellainen, jota voisin valmistuttuani jatkaa omaksi yritykseksi saakka. Yrityksen perustamisesta onkin kuluvan vuoden aikana tullut ajankohtaista ja MissTake Design käynnistää toimintansa ammattitaitoisella vahvistuksella vuoden 2011 alussa. Toiminnan laajuutta emme kuitenkaan ole vielä yrityksen toisen perustajan, Marita Malaskan, kanssa päättäneet. Tuotekehittely on ollut kuitenkin käynnissä jo jonkin aikaa ja uskomme omiin tuoreisiin tuotteidemme.

Mallistoni nimi ja pääteema on MissTake. Mallisto koostuu noin 10 tuotteesta, joita ovat pääasiassa cocktailmekot, hameet, housut, paidat, bolerot ja erilaiset asusteet. Valmistuksen opinnäytetyöhöni kaksi uniikkia asua ja yhden asusteen. Toteutunut aikataulu on liitteenä (LIITE 1).

Materiaalien ja värien valinta sujui helposti, sillä olin hankkinut varastooni erilaisia kankaita vuosien varrella. Nyt sain oivan tilaisuuden käyttää niistä mielenkiintoisimpia kirpputoreilta ostamani nahan kanssa.

2. MISSTAKE

Opinnäytetyöni työnimi on MissTake, joka mielestäni kuvaa minua itseäni ja työtäni täydellisesti. Se on kaksoismerkityksellinen, hauska ja lisäksi kansainvälisesti ymmärrettävissä (Miss Take tai mistake – virhe). Sain idean MissTake-nimelle muutama vuosi aiemmin erään koulutehtäväni aikana ja se on siitä asti kulkenut mukani.

Koostamani ideataulu kuvastaa mielikuvaani MissTakesta sanoja paremmin, sillä en ole vielä itsekään aivan varma, että millä sanoilla tarkalleen sitä kuvaisin.

Kuva 1: MissTake. Sitä se on sanan varsinaisessa merkityksessä.

Kuluneen vuoden aikana idea omasta yrityksestä on muuttunut vähitellen todemmaksi. Vuodenvaihteen 2011 jälkeen olisi tarkoitus laittaa äitini, Marita Malaskan, kanssa oma yritys pystyyn. Olen tarkistanut nimen (MissTake Design) vapaana olon YTJ – Yritys- ja yhteisö-

tietojärjestelmästä (11.3.2010, <http://www.ytj.fi/>), sekä PRH – Patentti ja Rekisterihallituksen sivuilta.

Innokkaana tein meille käyntikortit, joita voin sitten jakaa erilaisissa tilaisuuksissa ja myyntitapahtumissa. Tämän lisäksi tein myös oman MissTakeDesign-blogin (<http://misstakedesign.blogspot.com/>), jossa lukija ja mahdollinen asiakas voi lukea mm. työskentelystämme ja tapahtumista, joissa olemme edustamassa itseämme.

Liiketoimintasuunnitelma on valmistumassa ennen joulua ja materiaalien suhteen on tehtävä vielä paljon taustatyötä.

Kuva 2: MissTake Designin käyntikortit, joita on helppo muokata niin värityksen, tietojen kuin kuvienkin puolesta.. Käyntikortista löytyy kaikki tarvittava tieto, jota asiakas tuotetta tilataksaan tarvitsee. Käyntikortit on tehty Freehand-ohjelmalla

3. TYÖN TAVOITTEET JA TOTEUTUKSEN KUVAUS

Tavoitteenani oli saada aikaan pieni ja tiivis uniikki vaatekokoelma, jossa on ripaus tutkittua 1950-luvun nuorison vaatehistoriaa höystettynä minulla itselläni. Halusin yhdistää tutut fiftari-vaatteet uusiin materiaaleihin ja muokata materiaalia mallistooni ja itselleni sopivaksi. Perimmäinen kysymys onkin; mitkä ovat materiaalien mahdollisuudet. Tätä pohdin jo Materiaalien mahdollisuudet -kurssilla, jolloin valmistin kahdesta vanhasta pitkästä nahkakista muotoilemalla 50-luvunhenkeä olevan nahkaisen mekon, kuitenkin unohtamatta materiaalin lähtökohtaa kokonaan, selkään jäi kaulukset muistuttamaan nahan alkuperästä.

Valmistettavat asut toteutin osaksi muotoilemalla, koska se antaa minulle paljon vapaamat kädet sekä muodon tuottamisen että materiaalin käytön suhteen. Materiaalivalinnoistani riippuen, halusin kokeilla värin poistamisen soveltuvuutta mallistooni.

Lopputulokseni tuli olla ensivaikutelmaltaan MissTake, sanan varsinaisessa merkityksessä. En pidätellyt itseäni tässä projektissa, vaan tein siitä oman näköiseni ja tulevan yrityksemme ”käyntikortin”.

Halusin tehdä pienen itsetutkiskelumatkan siihen, mitkä tekijät tekevät tyylistä juuri minun oman tyylini? Miten materiaali vaikuttaa mallistoni vaatteisiin? Peilaan paljon 1950-luvun tyyliin, johon kuuluvat kellohelmat ja rokkimaailma (psychobilly- ja rockabilly-tyyli), joka tuntuu omalta tyyliltäni.

Opinnäytetyötäni varten päätin tutustua hieman pintaa syvemmälle 1950-luvun vaatekseen ja tyyliin mm. kirjallisuuden kautta (esimerkiksi: *Vintage Fashion: Collecting and wearing designer classics, A century of a fashion, MUOTI Suunnittelijoiden vuosisata 1900-1999, 1900-luvun Muodin historia, Vintage fashion – Muodin vuosikymmenet*). En kuitenkaan paneutunut 50-lukuun yleisellä tasolla sen syvemmin omassa opinnäytetyössäni, sillä siitä on tehty jo niin monia tutkielmia. Käsittelin sen sijaan 50-luvun rebel-henkistä pukeutumista ja nuorisomuotia ja kuinka se on vaikuttanut Suomessa 1970-80-lukujen vaihteessa aina nykypäivään saakka ja etenkin kuinka se on vaikuttanut minuun itseeni.

Opinnäytetyöni päätehtäviin kuuluu malliston suunnittelu valituista materiaaleista ja sen osittainen toteutus muotoilemalla ja kaavoittamalla.

Toteutin internetissä www.overdrive.fi -foorumilla pienen blogikyselyn ”Tunteella vaatteisiin”, johon kukin foorumin käyttäjä sai vastata, sana on vapaa. Blogin ideana oli saada selville millä tavalla ihmiset suhtautuvat heille rakkaisiin vaatteisiin ja olisivatko he innostuneita ajatuksesta, että nämä rakkaat vaatteet, jotka ovat kenties jo poistuneet käytöstä (mutta eivät mielestä), saisivat uudelleen käyttöön jossain muussa muodossa. Blogi vastauksineen on kokonaisuudessaan liitteenä (LIITE 2) ja käsittelen sitä enemmän kohdassa 7.2 sivulla 16.

Erilaiset ideataulut ja kuvat avaavat ideoitani ja selventävät tavoitteitani opinnäytetyöni lukijoille.

Kuva 3: Tekemäni ideataulu 50-luvusta ja siitä mitä se minulle itselleni ilmentää.

3.1 OPINNÄYTETYÖT

Tutustuin seuraaviin opinnäytetöihin, jotka on toteutettu koulumme vaatetuksenlaitoksella:

Hanna Kallin (*Miss Amimo couture- 50-luku henkisen vaatesarjan suunnittelu Amimo-Asusteelle*, 2008), Tiina Piiraisen ja Susanna Savolaisen opinnäytetyöhön (*IKIOMA. Omaleimaisen vaatemalliston suunnittelu. Symboliarvon sisällyttäminen mallistoon*, 2006), Anni Hakalan 2007 tekemään opinnäytetyöhön (*Uniikkius vaatemallistossa " Que? " ideamalliston suunnittelu*), Teija Vartiaisen (*ARCTIC KINGDOM - jääkarhujen inspiroima näytösvaatemallisto*, 2009), Maaria Heikinahon (*THE NORDIC ROAD - Vaatemallisto kookkaille naisille, syksy/talvi 2010-11*, 2009) ja Anni Laantin (*- Luova pienmallisto ja trenditiedon hyödyntäminen suunnitteluprosessissa*, 2009) opinnäytetöihin.

Kalli suunnitteli uniikin 50-luvun henkisen couture vaatesarjan Amimo-asusteelle. Hän on opinnäytetyössään tutustunut myös 50-luvun ajan kuvaan ja naisten pukeutumiseen. Olisin tutustunut myös Amimo-asusteisiin internetin kautta, mutta ilmeisesti kyseinen yritys on lopettanut toimintansa, sillä tietoa siitä tai sen tuotteista ei löytynyt laisinkaan.

Piirainen ja Savolainen suunnittelivat naistenvaatemalliston, joka on omaleimainen ja siinä on käytetty konekirjontaa.

Hakalan opinnäytetyö on syventynyt uniikkiuteen käsitteenä ja sen yhdistämisestä vaatemallistoon. Hän käsittelee työssään myös hieman Pariisilaista Haute Couture- sekä Suomalaisista Couturemuotia. Hakalan raportti oli minulle hyödyllinen uniikkiuteen liittyvien kysymysten selvittämisessä, mutta ei juurikaan muuten.

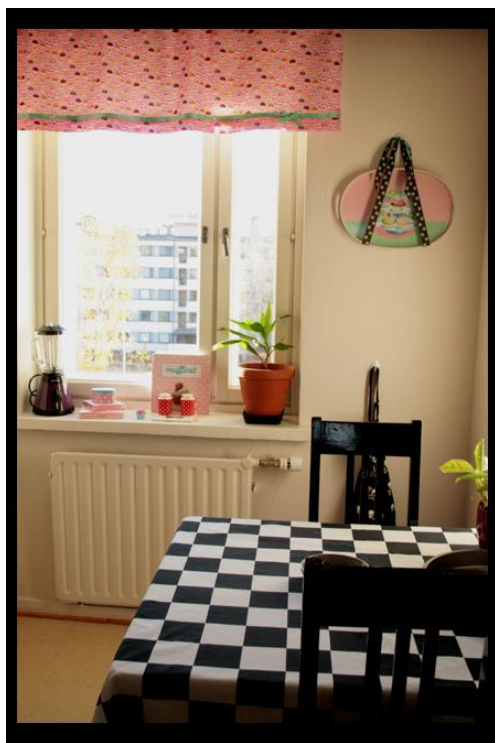
Pääsin seuraamaan 2008 Uniikki päällysvaate-kurssilla aivan vierestä Vartiaisen ja Heikinahon mallistojen muokkautumista ja suunnittelua sekä toteutusta. Suurin ero näillä töillä oli niiden merkityksessä ja toteutuksessa. Heikinaho valmisti tuotteen asiakkaalleen ja teki ison taustatyön kilpailijoitten ja tarjonnan kartoittamiseksi, kun taas Vartiainen valmisti mallistonsa näytöstä ja itseään varten. Suuren vaikutuksen etenkin Vartiaisen näytösvaatemallistossa teki sen suurtöisyys ja uniikkius, jota itsekin haen mallistooni.

Ajattelin, että näistä kyseisistä opinnäytetöistä olisi minulle hyötyä oman projektini tekemisessä ja etenemisessä.

4. KUINKA MINUSTA TULI "ROCKABELLA"

Kuva 4: Omakuva.

Kuva 5: Keittiömme, jonka olen sisustanut 50-luvun ja rock'n roll-hengen mukaisesti käyttäen polka dottia ja rokkiruutua.

Minuun ovat tehneet lähtemättömän vaikutuksen rock'n roll, autot ja niitä harrastavat ihmiset. Mukaansa tempaava musiikki, kauniit vaatteet ja V8:n soundi saavat ihoni aina kananlihalle, etenkin kun itse pääsee ison ratin taakse. Koko kuusi-metrinen amerikanrauta heilahtaa, kun virta-avainta kääntää ja moottori käynnistyy. Pienempikin tyttö kasvaa auton kokoiseksi ja matka voi alkaa. Voin milloin tahansa olla jenkkiauton kuskina pyydettyäessä ja pyytämättäkin.

Matkani *Rockabellaksi*¹ alkoi lukiossa, jossa olin valmis olemaan oma itseni, sen sijaan että kopioisin muita. Olen aina ollut hyvin viehättyynyt 50-luvusta ja siipi-autoista. Isäni rotsin löytäminen sai kipinän syttymään kunnolla ja siitä se sitten lähti. Lahkeet kääntyivät farkuista ulospäin ja vyötärölleni ilmestyi musta-valko-ruudullinen nahkainen vyö. Otsatukka luonnollisestikin vääntyi "tortulle" ja musiikkimaku keveni metallista rockiin ja rotsi tuli osaksi niin arki- kuin juhlapukeutumista. Jalassa oli ja on vieläkin lähes tulkoon aina Converse-tennarit, riippumatta onko kesä vai talvi.

Tästä hieman rebel-luontoisesta pukeutumisesta oli suorastaan nautinto välillä luopua ja pukeutua itse tehtyyn kirkkaanpunaiseen täyskellohameeseen ja tyllialushameeseen punaisia huulia unohtamatta.

¹) Rockabella on nimitys naispuolisesta rockabillyn ja psychobillyn kuuntelijasta. Rockabilly syntyi 1950-luvun puolessa välissä ja on yksi rockin tyyllilajeista. Se yhdistää vaikutteita coutrysta (hillbilly), rock and rollista ja rhythm and bluesista. Psychobilly syntyi rockabillyn ja punkin kohdatessa 1980-luvulla ja se on hyvin kuunneltua myös nykypäivänä.

4.1 ISIN ROTSI

Se on musta ja kulunut. Tuoksu on hieman tunkkainen etenkin vuorin puolelta, mutta muuten se tuoksuu aivan nahalta. Katselen ympärilleni, mutta mikään muu ei kiinnitä kaapissa huomiotani kuin vanha ja kulunut rotsi. Se tuo mieleeni ensimmäisen ihastukseni, jonka koin alle 5-vuotiaana katsoessani Johnny Deppin tähdittämän Cry Baby-elokuvan. Laitan peilikaapin oven kiinni hitaasti liu'uttaen. Takin hiha, josta pursuaa ulos liian pitkä punainen vuori, jää oven väliin muistuttamaan itsestään. Palaan huoneeseen parin viikon päästä hakemaan vanhaa sanakirjaani. Olen jo poistumassa huoneesta, kun silmäni pistää kaapin raosta ulos pyrkivä nahkainen takki. Aukaisen oven. Pujotan hitaasti vaateripustimen pois takin sisältä ja tarkastelen takkia hetken hiljaa pyöritellen sitä ympäriinsä käsissäni. Hetkeäkään pidempään miettimättä vedän takin päälleni ja ihastelen itseäni peilistä.

Tuo kyseinen nahkatakki on ollut melkein jokapäiväisessä käytössäni jo kohta kuusi vuotta ja se on kokenut päälläni jos jonkinlaista. Takki ei kuitenkaan osoita kulumisen merkkejä, vaan paranee pidettäessä. Ei edes tippuminen auton katolta hiekkatielle, saanut takkiin aikaan naarmuakaan, vaan se suojasi minun nahkaani sen sijaan. Ehkä kirkkaanpunainen vuori hieman kurkistelee ulos niin selän puolelta helmasta kuin hihojen suusta, mutta en anna sen häiritä.

Isäni Jukan kokeillessa rotsia päällään, tuntui se sivustakatsojastakin hieman tukalalta. Isä totesi sen hieman kutistuneen vuosien saatossa, mutta itse uskon isäni kasvaneen siitä ulos, vaikkei hän itse sitä myönnäkään. Isäni jälkeen takki oli käytössä 12 vuotta vanhemmalla veljelläni Antilla, joka käytti sitä ajellessaan moottoripyörällä, mutta jostain syystä se ei mahdu veljelleni Antillekaan enää päälle. Se on minulle juuri sopiva, ehkä hieman reilu, mutta tuttu ja turvallinen. En voisi kuvitellakaan luopuvani siitä, koska se on isäni vanha ja olen aina ollut isin tyttö.

Takki luo myös jonkinlaista yhteenkuuluvuutta samanhenkisten ihmisten parissa ja olen joutunut useasti selittämään miksi selässäni lukee valkoisilla kissan kokoisilla kirjaimilla "YAMAHA". Tämän lisäksi eräältä hyvältä ystävältäni löytyy täsmälleen samanlainen isän vanha "Yamaha"-nahkarotsi!

Kuva 6: Tytöt Tuning Sucks Cruisingissa Kuopiossa syksyllä 2009. Rotsi päällä, tietenkin.

Uskon, että tämä isäni vanha nahkarotsi on ollut yksi suurimmista vaikuttimista siihen, miksi nykyisin olen niin kiinnostunut nahasta materiaalina ja etenkin kipinä kierrätysnahkaan on näin syntynyt. Takki kertoo omaa tarinaansa vaikka käyttäjiä olisi ollut enemmän kuin yksi tai kaksi.

Kuva 7: Isin rotsi.

5. 1950-LUKU - HAUTE COUTUREN VIIMEINEN SUURI VUOSIKYMMEN

Maailman sotien jälkeen koko sota-ajan hallinnut kulmikas ja tuima niukka linja alkoi muuttua jonkin ajan kuluttua 50-luvulle tultaessa naisellisemmaksi, pehmeämmäksi ja elegantimmaksi. Koko sota-ajan paikallaan polkenut *haute couture*² sai vauhtia siipiinsä kun kangassäännöstely loppui ja etenkin iltamuodissa alkoi näkyä pitkiä ja leveitä hameita pelkistettyjen linjojen rinnalla.

Vuonna 1947, kun suunnittelija Christian Dior oli vielä melko tuntematon, hän mullisti Euroopan muodin. Hän esitteli ensimmäisen haute couture - kokoelmansa, jonka vaatteet Yhdysvaltain lehdistö nimesi heti new lookiksi.

Diorin muoti teki vaikutuksen naiseen, koska se oli naisellinen, ylellinen, kurvikas ja runsas. Vaikka new look sai osakseen paljon jäljittelijöitä ympäri maailmaa, niin osalle se tuli yllätyksenä. Naisen odotettiin palaavan sota-ajan sukupuolettomasta ihmisestä takaisin hempeään feminiiniseen rooliinsa, johon kuului topattu povi ja kapeaksi kurottu vyötärö. Uusi linja (new look) erosi selkeästi sotaa edeltävän ja sota-ajan ankarasta pukeutumisesta, jolloin myös monet naiset oli vapautettu kotitöistä. Uuden tyylin tunnuspiirteitä olivat leveät, pohjemittaiset hameet, ampiaisvyötärö, tiukka miehusta, topattu lantio ja kapeat, laskeutuvat hartiat. Se toi mieleen 1800-luvun yläluokan roolijaon, jossa aikaa jäi pukeutumiselle ja kauneuden hoidolle. Tällainen 1800-luvun nostalgian pulpahtaminen pintaan ei ollut pelkästään sattumaa, vaan suorastaan edellytys tulevalle. Ihmisillä oli tarve luoda ympärilleen uudenlainen turvallinen ja ennen kokematon maailma vastakohtana sodan hirveyksille. Rauniot raivattiin ja omaisuutta alettiin kerätä. Samalla elvytettiin henkiin vanhat keskiluokkaiset arvot ja sukupuoliroolit. (Lehnert 2000, 43)

²) Haute couture tarkoittaa todella korkealaatuista, mittatilaustyönä ja käsityönä tehtyä muotiluomusta, jota voidaan verrata taideteokseen. Haute couture nimeä saavat käyttää ainoastaan tarkat kriteerit täyttävät *la Chambre Syndicale de Haute Couturen* jäsenet, sillä se on myös nimisuojeuttu. Haute couturen isänä pidetään Charles Frederic Worthia (13. lokakuuta 1825 – 10. maaliskuuta 1895).

5.1 1950-LUVUN PERUSHAIHMOTUS

Ennen tai jälkeen 50-luvun ei ole nähty yhtä paljon itsenäisiä muotisuunnittelijoita ja siksi sitä kutsutaankin haute couturen viimeiseksi suureksi vuosikymmeneksi. Itsenäisten suunnittelijoiden merkitys kasvoi niin suureksi, että he pystyivät vaikuttamaan suuren yleisön kansainväliseen muotiin vaikka heidän ideansa olivat kalliita ja lennokkaita. Yhä kalliimpia ylellisiä kankaita ruvettiin käyttämään arkipukeutumisessa, vaikka se olikin suorastaan järjen vastaista. Tällä tavoin korostui keskiluokka, mutta samalla se kannusti kaikkia yhteiskuntaluokkien naisia pyrkimään parempaan ja tavoittelemaan kauneutta. Ensimmäiset leveähelmaiset ja linjan mukaiset mekot valmistettiin pommitusten aikana käytetyistä mustista verhoista.

Kuva 8: Christian Diorin 1952 suunnittelema asu jossa on roosanvärinen sifonkinen yläosa ja musta hame. Päässä mallilla on pillerihatut ja käsivarrella kietaisujakku.

New lookin tiimalasi-silhuetti toistui paitsi vaatetuksessa, myös arkkitehtuurissa ja sisustuksessa aivan pieniä käyttöesineitä myöten. Veistoksellisuus oli aikakauden sana ja silmiä hivelevä design oli yhtä huumaavaa kuin muoti.

Kuva 9: Kaj Franckin suunnittelema Kartio-sarja edustaa kotimaista 50-luvun muotoilua.

Kuva 10: Ericsonin 1950-luvun puolessa välissä suunnittelema Ericofon.

Dior oli tosiaankin löytänyt 50-luvun hengen ja se oli ensimmäinen vuosikymmen, jolloin tämä henki ei rajoittunut pelkästään yhteen maahan tai yhteiskuntaryhmään. Vaikka osasta ilmiö vaikutti jopa vallankumoukselta, niin se ei ollut kapinoinnin vaan materialismin vuosikymmen. Rikkauden elämäntapaa pääsi jäljittelemään tavaratalojen, tekokuitujen ja valmisvaateiden avulla ja turvin. Juuri tällä tavalla haute couture levisi tavallisten ihmisten arvomaailmaan, eikä etuoikeutetun yläluokan elämäntapa ollut enää saavuttamattomissa. Toisaalta kuluttaminen toi mukanaan valtavat paineet kuluttaa lisää koko ajan ja ihmisten oli juostava yhä nopeammin pysyäkseen mukana kulutuksen oravanpyörässä. Kaikkien, jotka halusivat pysyä mukana ajan hengessä, oli noudatettava muotia pukeutumisessa ja kaikessa muussakin aina kodinkoneiden valitsemista myöten. Ihmisten oli vaikea pysyä perillä kaikesta uudesta ja sen lisäksi piti vielä tietää mikä oli 'hyvän maun' mukaista. (Steeling 1999, 236-239)

5.2 ”ÄLÄ KOSKAAN UNOHDA, ETTÄ SINÄ OLET ENNEN KAIKKEA VAIMO”

1950-luvulla nainen luopui huomaamattaan tietyistä saavutuksistaan ja naisen asema taantui vaikka tämän piti olla uusi alku. Naisen/vaimon tuli aina olla huoliteltu miehen edessä, eikä ollut sopivaa näyttäytyä tälle laittautumatta. Koti piti olla yhtä huoliteltu kuin itsekin, jotta naapureilla ei ollut varaa juoruiluun selän takana. Päällisin puolin kaikki näytti täydelliseltä vaikka nainen olikin todellisuudessa kuin häkkiin suljettu kanarianlintu. Vaimon tehtävänä oli pitää koti siistinä, kun mies toimi perheen elättäjänä sihteerikköjen pyöriessä ympärillä ja kun uskollisuudesta ei ollut mitään puhetta. Rikkaat olivat etuoikeutettuja, sillä heidän ei tarvinnut tehdä kotitöitään itse, vaan tähän palkattiin ulkopuolinen henkilö. Naisen ei ollut koskaan sopivaa mennä ulos ilman hattua ja käsineitä. Asusteiden tuli olla samaa sävyä aina nailonisista sukkahousuista luomiväriin saakka. (Steeling 1999, 239-240) Tästä loistavana esimerkkinä on Suomenkin televisiossa pyörinyt amerikkalainen draamasarja *Mad Men* (ensi-ilta Yhdysvalloissa 2007), jonka sijoittuu 50- ja 60-luvuille. Sarja perehdyttää katsojan hyvin kyseiseen aikaan ja mielestäni etenkin asujen kanalta sarja on hyvin mielenkiintoinen.

Illanviettojen myötä myös iltapukeutuminen nousi yhdeksi tärkeimmistä asioista. Illanvietot olivat ylellisiä, muodikkaita ja ennen kaikkea naisellisten unelmien toteuttamista. Syntyi uusi vaatetyyppi, *cocktailpuku*³, joka oli hienompi kuin iltapäiväpuku (leninki), mutta ei niin virallinen kuin iltapuku.

Kuva 11: Yhteiskunnan luoma käsitys naisenroolista 1950-luvulla.

³) Cocktailpuvun (cocktail dress) pituus vaihteli hieman polven yläpuolelta nilkkaan saakka (noin 5 senttimetriä nilkan yläpuolelle). Tästä pidemmät mekon kuuluivat jo iltapukuihin. Vaikka Dior esitteli cocktailmekot ensimmäistä kertaa, yhdistetään niihin useasti Coco Chanelin lanseeraama pikkumusta. 50-luvulla pikkumusta nousi uudelleen muotiin etenkin nuorten Hollywoodin naistähtien ansiosta.

Cocktailpuku jätti usein hartiat paljaaksi ja syvään uurrettu pääntie oli enemmänkin sääntö kuin poikkeus vastapainona muhkealle helmalle. Paljaat hartiat olivat kuitenkin sopivaa ai-noastaan ilta- ja cocktailmuodissa, päivisin hartiat pidettiin piilossa.

Juhlapukeutumisen lisäksi new look vaikutti myös arkipukeutumiseen. Leningit ja puvut oli-vat olennainen osa naisen arkipuvustoa. Talvisin leningit tehtiin hienoista ja hillityn värisis-tä villakankaista, kun taas kesäisin leikiteltiin kevyillä ja värikkäillä puuvilla- ja silkikankailla ja uusista tekokuidusta valmistetuilla kankailla. Leningin silhuetti oli samanlainen kuin pu-kujen: ne olivat pohjemittaisia, joko lyijykynämäisen kapeita tai hameosasta leveitä ja tuu-lessa hulmuavia. Usein leveä hameosa poimutettiin tai laskostettiin. Alusvaatteiden tärkeys ja istuvuus korostui tiukkojen ja tyköistuvien yläosien takia.

1950-luvun muotivalokuvissa esiintyi elegantti, tyylipuhdas, nuori mutta kuitenkin jo kypsä nainen itsevarmana kuitenkin tyrkyttämättä itseään. (Lehnert 2000, 44-45)

5.3 MIESTEN MUOTI

Vielä sotien jälkeenkin suurin osa miehistä pukeutui vanhoihin univormuihinsa, joita vain pienin poikkeuksin muunneltiin siviilivaatteiksi. Vasta 40-luvun lopulla yleistyi niin kutsuttu V-linja joka korosti leveitä hartioita ja kapeaa lantiota. Vaikka pukuja tehtiin milloin mistä-kin kangaspaloista, niin kuitenkin yhteen sopivista kan-kaista tehdyt pikkutakki ja housut osoittautuivat monipuo-lisiksi miestenvaatteiksi. Muotia tärkeämpänä pidettiin tarkoituksenmukaisuutta, hyvää laatua ja pitkäikäisyyttä. Entisiin puuvillapaitoihin verrattuna uudet helppohoitoiset nailon- ja perlonpaidat kehittyivät uuden aikakauden symboleiksi. Puvusta kehitettiin kevyempi versio vapaa-ajalla käytettäväksi. Vapaa-ajanvietto oli niin tärkeää puu-haa, ettei sitä voinut harrastaa vanhoissa pehmenneissä ja mukavissa vaatteissa. Kaiken aikaa piti olla nuorekas ja vä-rikäs. (Lehnert 2000, 46)

Kuva 12: Miestenmuotia 1950-luvulla.

Nuorison oli tärkeää, samaistuessaan idoleihinsa, näyttää erilaisuutensa ja kapinallisuutensa pukeutumisen, musiikkimakunsa ja käyttäytymisensä myötä. Värikkäät puvut olivat räikeä vastakohta jäykille ja perinteisille miestenpuvuille, joita tuona aikana kaikki yhteiskuntaluokkien miehet käyttivät. Erottuva nuoriso aiheutti kaavoihin kangistuneissa ja pukua käyttävissä vanhemmissaan ja aikuisissa suurta närkästystä. (Lehnert 2000, 51)

5.4 NAISET: ASUSTEET, HIUKSET JA KENGÄT

Koska 50-luku oli uuden alku ja muoti laitettiin uusiksi, oli laitettava uusiksi myös kaikki vaatekäsittelyt täydentävät yksityiskohdat. Hiuksien osalta kampaukset lyhenivät ja ylöskammatut otsakiehkurat katosivat koristamasta naisten päätä. Myös pehmeys tuli osaksi uutta ulkonäköä ja hiuksien laineita. Hatut vaihtelivat pienistä ja hillityistä isoihin mataliin ja huomiota herättäviin. Hattuja koristivat kukat, sulat ja hattuverkko. Koruina käytettiin yleisesti helmiä ja erilaisia rintakoruja. (Lehnert 2000, 44, Steeling 1999, 249)

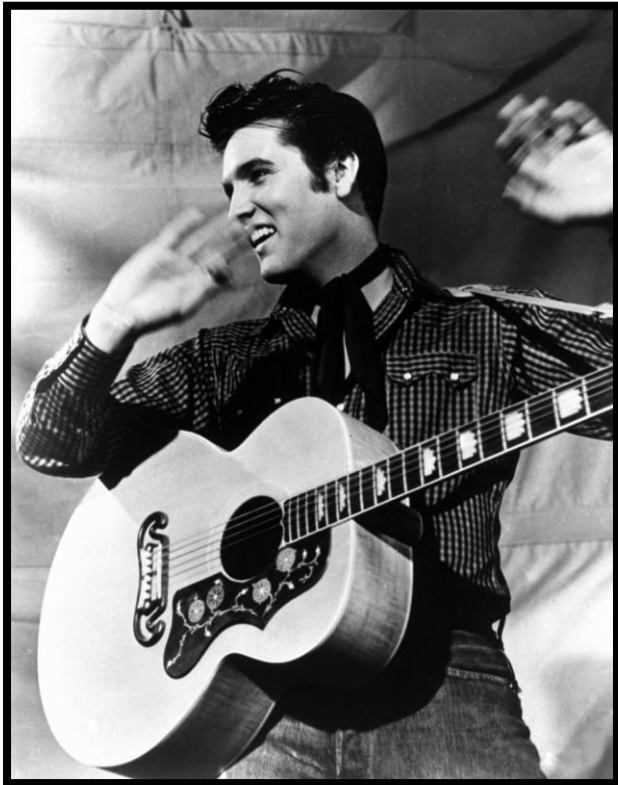
Kengät kapenivat ja kärjet olivat suipot. Korot olivat keskimittaiset tai mieluummin korkeat ja koko ajan kapeammat ja kapeammat, kunnes niistä kehittyi viimein 60-luvulla paha-maineiset ja korkkilattioita rikkovat piikkikorot. Korkeammat korot saavat naisen näyttämään ryhdikkäältä ja sirommalta. Iltaisin käytettiin suosittuja silkki- tai brokadikankaalla päällystettyjä flamencokenkiä, joiden pienestä kärkiaukosta näkyivät (mieluiten punaiseksi

maalatut) varpaankynnet. Kysytyin kenkäsuunnittelija oli mies, Roger Vivier, joka suunnitteli kaikki Diorin kokoelmien jalkineet. Vuonna -55 Vivier esitteli *choc*-koron, joka kaartui niin vahvasti eteenpäin, että sen olisi luullut murtuvan niin kuin monille piikkikoroille oli käynyt käyttäjänsä alla. (Steeling 1999, 246-249)

Kuva 13: Roger Vivierin Diorille suunnittelemaat kengät.

6. NUORISOKULTTUURIN SYNTY

Kuva 14: Nuori Elvis Presley.

ja sai provokatiivisilla tanssiliikkeillään etenkin nuoret tytöt hurmukseen. Elvis aiheutti etenkin nuorista naisista koostuvassa yleisössään jopa joukkohysteriaa, jollaista ei ole nähty sitä ennen tai sen jälkeen. Elvis ei kuitenkaan ollut ainoa rock'n roll-tähti, joka vaikutti aikansa musiikkimakuun ja ihailijoidensa pukeutumiseen. Elviksen suosio perustui suuresti siihen, että hän oli ensimmäisiä valkoihoisia rockin laulajia ja siksi saavutti suuren yleisön ennakkoluuloisessa maailmassa.

Tietyistä tyylinrikkojista tuli oman aikansa tiennäyttäjiä. Etenkin kapinalliset nuoret miehet vaikuttivat 50-luvun nuorisoon. Elokuvasssa *Viettelyksen vaunu* (1951) t-paidassa esiintynyt nuori Marlon Brando (3. huhtikuuta 1924 – 1. heinäkuuta 2004) laittoi liikkeelle aallon, jota kukaan ei osannut ennustaa ja joka vuosikymmenen päästä kaatoi vanhan yhteiskuntajärjestelmän.

Nuorison kapinointi aineellisen hyvinvoinnin tavoitteluun keskittyviä vanhempiansa vastaan alkoi 1950-luvulla ja kehittyi idoleidensa saattelemana nuoruuden pitenemiseksi. Uusi nuori polvi ei halunnut aikuistua ja hylkäsi järjen ohjailemat säännöt perheen perustamisesta, elintasosta ja hyvistä tavoista.

Rock and roll oli monille enemmän kuin musiikkia: se oli kapinointia kaikkea vanhaa vastaan. Kielletyn hedelmän, rikollisuuden ja alaluokkaisuuden maku oli hurmaava, jota rockin yksi kirkkaimmista tähdistä Elvis Presley (8. tammikuuta 1935 – 16. elokuuta 1977) edusti

Ensin oli eksistentialismia (tyrmäsi keskiluokkaiset arvot ja esitti niiden tilalle yksilöllistä ihmiselämän määrittelyä) kuvastavat kokomustat vaatteet, joista kuuluisin oli musta poolokauluksinen villapaita. Sen jälkeen tuli *univormu*⁴, joka ilmensi nuorison tyytymättömyyttä ja elämän tyhjyyttä. Tuota asukokonaisuutta käytetään vielä tänäkin päivänä, eikä sen alkuperää ole unohdettu. (Lehnert 2000, 51, Steeling 1999, 248-250)

6.1 MUSIIKKI

Uusi ja raju musiikki levisi koteihin ja nuorison korviin radion ja äänilevyjen kautta. Koska Rock and roll oli provosoivaa ja rajoja rikkovaa oli tärkeää myös, että tähti itse pukeutui mielikuvitukseksikaasti ja erikoisesti, joka taas aiheutti faneissa seksuaalista vetovoimaa esiintyjää kohtaan. (Lehnert 1999, 51, Steeling 2000, 250) Rockin suurimmat tähdet kuten, Elvis, Little Richard, Jerry Lee Lewis, Bill Haley ja Chuck Berry, elävät yhtä vahvana tämän päivän jenkkiauto- ja rock-piireissä. Kesäisin, kun valtavan kokoinen amerikanlaiva lipuu ohitsesi kaupungilla täynnä tukkansa laittaneita nuoria naisia ja miehiä, voit melko varmasti kuulla jonkun rockin tähdistä laulavan kuinka pitää rokata kellon ympäri ja pitää hauskaa. Lisäksi lukuisat psycho- ja rockabillybändit tekevät omia versioitaan (eng. cover) vanhoista klassikko kappaleista.

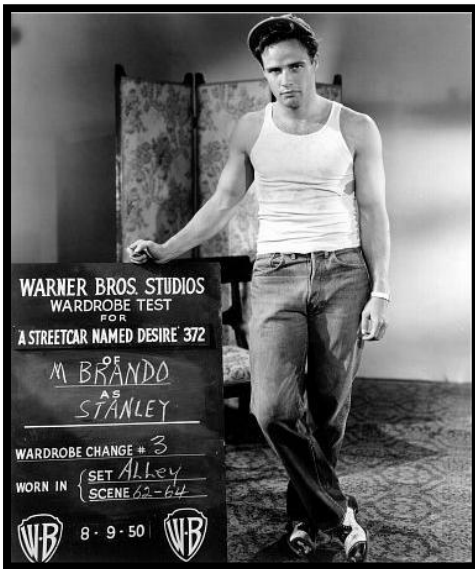
6.2 IDOLIT JA ELOKUVAT

Television levitessä jokaiseen yhdysvaltalaiseen kotiin kuin kulkutauti tuli nuorisosta valtava markkinointikohde yhteiskuntaluokasta riippumatta. Elokuvat ja mainokset levittivät yhä laajemmalle ja nopeammin uutta nuorison elämänasennetta ja muotia, joita melkeinpä jokainen nuori rupesi noudattamaan. Tästä ei ollut paluuta enää takaisin, sillä kellään ei ollut varaa unohtaa nuorisoa suurena markkinatekijänä.

⁴) Univormulla tarkoitetaan yleensä sotilaan asua, mutta tässä yhteydessä sillä tarkoitetaan kärjistetysti kapi-nallisen nuoren asukokonaisuutta, joka koostuu mustasta nahkarotsista, valkoisesta t-paidasta ja (Leviksen) tumman sinisistä tai mustista farkuista, joiden lahkeensuut on käännetty.

Kuva 16: James Dean

Kuva 16: Marlon

Hurjapäät (Marlon Brando, 1954) ja Nuori kapinallinen (James Dean, 1955) toivat nuorisolle uuden pukeutumistyylin pukiessaan elokuvien kovapintaiset ja uhmakkaat tähdet valkoiseen t-paitaan, mustaan nahkarotsiin ja farkkuihin. Tuo asu elää tänäkin päivänä vahvana rock'n roll-kulttuurissa ja on nykyrokkarin tavanomaisin tunnusmerkki. Farkut olivat vartalonmyötäiset, t-paita tai kauluspaita hihat käärittynä ylös ja lyhyt nahkatakki olivat juuri nuorison mieleen. James Dean esiintyi elokuvissa (Nuori kapinallinen, Eedenistä itään ja Jättiläinen) vuonna -55 kyseiseen univormuun pukeutuneena. Deanin kuolema auto-onnettomuudessa 24 vuoden iässä teki hänestä kansainvälisen nuorison kultti-idolin, jonka pukeutumista matkittiin ja kopioitiin innokkaasti ja kopioidaan edelleenkin. Nykypäivänä voi jopa ostaa itselleen täsmälleen samanlaisen kopion Porsche 550 Spyderista (*"Little Bastard"* kuten hän itse autoaansa nimitti) kuin mitä Deanilla itsellään oli.

Elämää ja erotiikkaa uhkuvat uusiksi esikuviksi nousseet naisfilmitähdet erosivat edeltäjistään selkeästi. Greta Garbo, Marlene Dietrich ja muut menneet tähdet jäivät selvästi unhoon Marilyn Monroen, Sophia Lorenin ja Brigitte Bardotin noustessa koko läntisen maailman tähdiksi. Uusien naistähtien vartalon parhaita puolia korostettiin niukkaakin tiukemmilla leningeillä ja neuleilla. Kävelytyyli ei jättänyt mitään arvailujen varaan, etenkin kun siihen lisättiin aistillinen suu ja näyttävät kampaukset. Itsevarmaan ja viettelevään naiseen liitettiin vielä lapsenomainen viattomuus, jotka saivat koukuun kenet tahansa (Lehnert 2000,51)

Kuva 17: Sophia Loren

6.3 BARBIE - TYYPILLINEN 50-LUVUN NAISIHANNE

Barbie, joka on alun alkaen saksalainen Bild- Lill- nukke tuli tunnetuksi 50-luvulla saavuttaessaan suuren suosion tyttöjen leikeissä. Barbien epärealistiset muodot yhdistettyinä tarkkaan suunniteltuihin asuihin tekivät leikistä realistisen nuorten tyttöjen mielissä ja antoivat mahdollisuuden leikkiä naisen rooleja pelkän äiti-lapsi-leikin sijaan. Itsekin muistan leikkineeni paljon ikäistäni vanhempaa Barbieilla ja vaikka itse olin ala-asteen ensimmäisillä luokilla, niin Barbieni kävi töissä, tallilla ja juhlimassa poikaystävänsä Kenin (Ken Carson) kanssa. Vaikka Barbien ulkonäkö muistuttaa enemmän Playboy

Kuva 18: Uustuotantoa oleva 50-luvun Barbie.

pupua (Bunny) uhkeine povineen, ampiaisvyötäröineen ja pitkine säärineen sen suosio on ollut jatkuvaa nykypäivään saakka. Barbie on ollut leluna varsin ajankohtainen, sillä sen roolit ja vaatteet ovat muuttuneen aina ajan hengen mukaan ja siksi se onkin oivallinen todiste naiskuvan ja

Kuva 19: Elvis-barbie.

muodin muutoksista viimeisen viiden vuosikymmenen ajalta. (Lehnert 2000, 52-53) Barbie täytti 50 vuotta 9. maaliskuuta 2009, mutta ei ole lihonut muuta kuin kerran vuonna 1998, jolloin sen rintoja pienennettiin ja vyötäröä sekä lantiota levennettiin. (<http://barbiestyle.barbie.com/history.aspx>)

Kuva 20: Jopa 50- ja 60-luvuille sijoittuvasta Mad Men-sarjan hahmoista on tehty Barbie-hahmot. Kuvassa vasemmalta Joan Harris, Roger Sterling, Don Draper ja Betty Draper. Kuvasta näkyy myös Barbien uudelleen muotoiltu pää, jota suurennettiin 2000-luvun alussa kahdeksan prosenttia.

6.4 KUN 50-LUKU SAAPUI UUELLEEN SUOMEEN 1978-1981

Koska itse tunnen olevani omassa elementissäni kuunnellessani Elvistä ja Wanda Jacksonia olen luonnollisestikin kiinnostunut siitä millaista elämä on ollut silloin 1970-luvun lopussa ja -80-luvun alussa, kun 50-luku rantautui uudestaan Suomeen. Tähän oivan katsauksen antoi minulle vuonna 1964 syntynyt Janne Salmi kirjallaan Kun 50-luku tuli takaisin - Nuorison 50-lukuvillitys 1978-1981. Salmi itse on pitkänlinjan rock'n rollin harrastaja ja oli itse yksi noista tuhansista nuorista, jotka menivät sekaisin 50-luvusta. Janne Salmella villitys on jatkunut läpi koko elämän, eikä loppua innostukselle ole näkyvissä.

Alkujaan 50-luvulla oli omat ihailijansa, mutta 70-luvun loppuun tultaessa heitä ei ollut kovinkaan monia jäljellä, olihan kyseisestä ajasta jo kulunut yli 20 vuotta ja ihmiset olivat aikuistuneet ja kasvaneet ulos kyseisestä ilmiöstä. Vastakkainasettelu erilaisten kasvaneiden nuorisojengien (esim. rasvikset, hileet, hipit) välillä oli rajua ja yhteenottoja tapahtui useasti.

50-lukuvillitys ei rajoittunut pelkästään nuorisoon, vaan se oli joka puolella televisiosta lehdistöön ja musiikista vaatteisiin saakka. Lehdet kirjoittelivat villityksestä ja elokuvateatterit näyttivät sekä vanhoja 50-luvun elokuvia että siihen liittyviä elokuvia. Kymmenentuhannet nuoret rasvasivat tukkansa ja metsästivät tietynlaisia paitoja, takkeja ja farkkuja ollakseen fiftari-tyylin edustajia. Vaatekauppojen valikoima kasvoi juuri tuon tietyn tyylin mukaiseksi, koska kysyntää oli niin paljon. 1950-luvun rock'n roll ja rockabillymusiikkia ihailtiin ja kuunneltiin. Samoin monia uusia suomalaisia bändejä, jotka soittivat tämän tyylistä musiikkia. Hyvinä esimerkkeinä näistä uusista, 70-luvulla perustetuista bändeistä, ovat Hurriganes, Teddy and The Tigers, Crazy Cavan 'n' the Rhythm Rockers, Matchbox ja Stray Cats. (Salmi 2009) Myös bändit olivat vaikutuksille alttiita ja Teddy and The Tigersin nimi muuttui nykyiseen vuonna 1977, kun elokuvateattereissa pyöri George Lucasin ohjaama ja käsikirjoittama Svengijengi '62 (American Graffiti). Bändien suosio perustui paljolti puskaradioon, eli tieto hyvistä bändeistä ja esiintymisistä välittyi suusta suuhun.

Nykypäivänä 50-luku elää vahvasti etenkin jenkkiautopiireissä. Kesäisin toiminta on aktiivisempaa ja ihmiset kokoontuvat sadoille eripuolilla Suomea järjestettäviin tapahtumiin, jois-

sa rokki soi ja v8-moottori kehrää tyttöjen keinutellessaan kellohelmojaan ja poikien vertaillessaan autojensa tekniikoita.

Kuva 21: '60 Impala hääautona.

Kuva 22: Lintta Go Go Big Wheels Cruisingin jälkitunnelmissa Pieksämäellä.

Kuva 23: Bitch Airin tyytyväinen omistaja Kiki Närhi Pieksämäen Big Wheelseillä 2010. Moottorit eivät ole pelkästään miesten juttu, sillä konepellin alta löytyy vaaleanpunainen pikkulohko.

Kuva 24: Naisellinen 355.

7. TUNTEILLA VAATTEISIIN

Koska halusin tietää, että suhtautuvatko myös muut vaatteisiin tunteilla, kuten itse teen, laadin pienen blogin, johon kuka tahansa overdrive-foorumin (<http://www.overdrive.fi/>) käyttäjä sai vastata halutessaan nimimerkkinsä takaa.

The image shows a screenshot of a forum post on the Overdrive.fi website. The forum logo at the top features a stylized 'OVERDRIVE.FI' with a flame effect and the tagline 'Suomalaisen Peltiheimäkulttuurin Äänenkannattaja'. Below the logo is a navigation bar with links for 'Etusivu', 'Keskustelu', 'Tapahtumat', 'Sanasto', 'Haku', and 'Info'. A secondary navigation bar includes 'Haku', 'Ryhvät', 'Rekisteröidy', and 'Kirjaudu'. A promotional banner for 'US-PARTS' is visible, stating 'US-PARTS POISTOLISTAT ON PÄIVITETTY, YLI 1000 GM, FORD JA MOPAR OSAA POISTOHINTAAN!'. The main content area shows a post by user 'MissTake' from the 'Tulokas' group, dated 01.03.2010 at 10:36. The post title is 'Tunteella vaatteisiin'. The post text discusses the author's project of creating a custom car from scrap metal and their interest in the emotional connection people have with their cars. The post includes a 'vastaa' button and a 'lainaa' button.

Kuva 25: Laatimani vapaamuotoinen blogikysely overdrive.fi foorumille, joka tavoittaa valtaosan jenkkiautoharrastelijoista suomessa. (24.10.2010,

<http://www.overdrive.fi/forum/viewtopic.php?t=184801&postdays=0&postorder=asc&start=0&sid=24025e9b76c6dd3e23a4589d2e069125>)

Myös kaikki vastaukset ovat näkyvissä foorumilla vieläkin ja ne löytyvät hakusanoilla "Tunteella vaatteisiin". Vastauksia saapui, muttei ihan niin montaa kuin olisin toivonut ottaen huomioon, että tekemäni aihe luettiin 2551 kertaa (tarkastettu 24.10.2010). Aiheen vastaukset eivät ihan tavoittaneet sitä mitä hain ja siksi en liitä kyseessä olevia vastauksia opinnäytetyöhöni.

8. MALLISTO

Voih, miksi en ole voinut syntyä 50-luvulla, mietin hiljaa itsekseeni katsellessani auton sivuikkunasta heijastuvaa kuvajaistani. Valojen vaihtuessa vihreäksi pienen japanilaisen kotteroni ohittaa musta ja kiiltävä vuoden 1966 Chevrolet Caprice. Sellaista olen halunnut jo pitkään ja hartaasti. Kurkkaan vielä taustapeleistä takapenkille ja varmistan kaiken olevan mukanaani. Kyllä, siellä ne ovat. Kaikki tallessa ja omissa pukupusseissaan, sulassa sovussa. Käteni hikoilevat muovista rattia vasten. Tänään se tapahtuu. Kirjoitan ensimmäisen jälleenmyyntisopimuksemme erään tunnetuimmista rock'n roll-vaatteiden jälleenmyyjän kanssa. Tämä on ensimmäinen kerta, kun mies suostuu ottamaan pienmalliston myyntiinsä suomalaiselta yritykseltä. Se lisää paineitani. En tiedä miten päin olisin saati minun pitäisi ylipäätänsä ajaa.

Jollain tuurilla löydän perille ja sammutan auton liikkeen eteen, kuten minua oli neuvottu. Vilkaisen vielä taustapeiliin ja huokaisen syvään. Oven avattuani tiedän, ettei tilanteesta voi enää perääntyä. Kaappaan takapenkiltä syliini kyseistä liikettä varta vasten suunnittelemani malliston mallikappaleet ja suuntaan punaiset korkokenkäni liikkeen ovea kohti.

Kuva 26: Suunnittelemani mallisto.

8.1 MATERIAALEISTA TUOTTEEKSI

Olen aina saanut inspiraationi materiaalista ja sen antamista mahdollisuuksista ja haasteista toteuttaa itseäni muotoilijana. En halua suunnitella ja toteuttaa ainoastaan itselleni turvallisia materiaaleista vaatteita ja asuja, vaan luoda jännitteitä muodon ja materiaalin välille ja siksi valitsinkin aivan ensimmäiseksi materiaalikseni kierrätysnahän.

Mallisto sisältää 10 tuotetta, joista valmistin kolme. Malliston kaikki tuotteet ovat: Lizzie-cocktailmekko, Ramona-cocktailmekko, Rokimpi-tyllialushame, Aileen nahkashortsit, Rosepaita, Phyllis-pillerihattu, Pricilla-käsilaukku, samettinen Peggy-pelleriini, nahkainen Pamela-bolero ja nahkaiset Birdie-housut. Kaikkia tuotteita yhdistää materiaali, sekä laskokset tai vedokset.

Ajatus kierrätysmateriaalin käytöstä tuli luonnostaan, sillä olin jo aiemmin työstänyt käyttettyä nahkaa koulussa suorittamallani Materiaalien mahdollisuudet -kurssilla. Nahka on materiaalina muutenkin lähellä sydäntäni, sen lukemattomien ominaisuuksien vuoksi ja sen kyvyn kertoa oma historiansa. Sain loistavan tilaisuuden Materiaalien mahdollisuudet -kurssilla työskennellä silloisen opettajamme Anna Alftanin kanssa, joka tiesi nahän muokkauksesta ja käsittelemisestä minun silmissäni lähestulkoon kaiken.

Mallistossani käytettäviksi materiaaleiksi olen valinnut kierrätysnahän lisäksi juhlapukukankaan (polyester-sekoite), puuvilla sametin sekä Dupion-silkin. Vuorimateriaaleina käytän pääasiassa kuproa, mutta Lizzie-mekossa on alaosan vuorina asetaatti. Materiaalit vaihtelevat asukokonaisuuksien välillä.

NAHKA

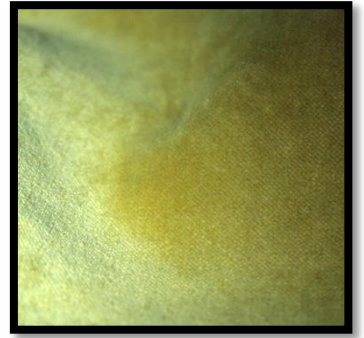
Nahän olen hankkinut todella edulliseen hintaan kuopiolaisilta kirpputoreilta ja tarvittaessa sitä löytyy kyllä enemmänkin. Ihastuin nahän työstämiseen Materiaalien mahdollisuudet -kurssilla, jossa purin kaksi pitkää nahkatakkia ja valmistin niistä itselleni mekon. Nahka antaa materiaalina rajattomasti mahdollisuuksia pinnan ja ilmeen luomisessa. Lisäksi se luo aivan omanlaisensa tunnelman ja kertoo tarinaansa niin hajullaan kuin maullaan.

Kuva 27: Nahka.

SAMETTI

Puuvillasametti on aina ollut lähellä sydäntäni. Sen himmeän kiiltävä nukkainen pinta heijastaa valoa kauniisti joka suunnasta ja se on arvokkaan näköinen ja oloinen materiaali. Samettiin soveltuu loistavasti kloriittivalkaisu ja se voisikin olla yksi tehokeinoista, kun yhdistän erilaisia materiaaleja keskenään. Opinnäytetyössäni tyydyin kuitenkin käyttämään sametin omaa väriään.

Kuva 28: Sametti.

SILKKI

Koska suunnittelemani tuotteet ovat myös juhlaikäyttöön, tulee siinä olla mukana myös ripaus glamouria, jota saadaan aikaan hohtavalla pinnalla ja siinä silkki on omiaan.

Kuva 29: Silkki.

JUHLAPUKUKANGAS

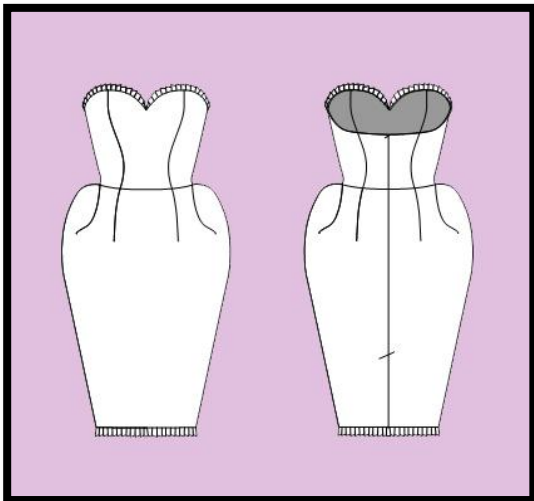
Paksun sametin vastakohtaksi valitsin polyestersekoite kankaan. Kangas on kepeä ja laskeutuu kauniista säilyttäen kuitenkin halutun muodon, joita tuotan vedoksien muodossa. Tämäkin kangas on osaltaan kierrätysmateriaali, sillä se on hankittu toimintansa lopettaneen Polan kangasmyymälästä, jossa on myynnissä Polan ylijäämä kankaita.

Kuva 30: Juhlapukukangas.

8.2 LIZZIE - VIETTELEVÄ COCKTAILASU

Puen päälleni kalleimmat alusvaatteeni. Tietenkin mustat ja pitsiset. Alushame puristaa muotoni kasaan, mitään ylimääräistä ei ole missään vyötärön eikä lantioni seudulla. Sukkanauhut kiinni mustiin puolikiiltäviin sukkiini ja olen taas hieman lähempänä toivottua lopputulosta. Hieman Laura Biagiottin Rosé nimikkotuoksua decolteelleni ja sitten voinkin keskittyä persikan pehmeisiin kasvohini ja pikimustiin hiuksiini, joihin kiersin lämpörullat hieman ennen viittä. Kevyt puuterointi meikkivoiteen päälle luo läpikuultavan ja helmiäismäisen ihon. Hieman punaa poskille korostamaan ikuista nuoruuttani. Kissamaiset mustat rajaukset antavat vihiä villimmästä puolestani ja kirkkaanpunaiset täyteläiset huuleni kertovat loput seuralaiselleni. Täydelliset kiharat vielä ojennukseen ja harkittu, asuun sopiva, hiuskoriste toiselle puolelle päätäni paljastamaan korvani kiiltävien hiusteni alta. Uusi cocktail-asu laatikosta esiin mustan silkkipaperin uumenista ja päälle. Onneksi kauppialla oli asuun täydellisen keltaiset korkokengätkin. Kurkistan vielä ikkunasta ulos varmistaakseni, että samppanjan värinen vuoden 1957 Chevrolet limusiini odottaa minua jo, kyädissäni pomoni, joka on luvannut jättää vaimonsa minun vuokseni..

Kuva 31: Viivapiirroksiset edestä ja takaa.

Olen pyrkinyt työskentelemään mallistoni kanssa koko ajan materiaalilähtöisesti ja Lizzien kanssa niin kävi sanan varsinaisessa merkityksessä. Löysin sattumalta aivan uskomattoman kauniin keltaista samettia, joka oli pakko saada vaikka en tunnustaudukaan keltaisen ystäväksi millään tavalla. Sametin väri tuo mieleeni 70-luvun retron ja jostain syystä olen äärettömän viehätynyt siitä.

Lisäksi juuri valitsemani keltainen on aivan täydellinen vastakohta toisen valmistamani asun violeteille silkkisille yksityiskohdille. Eikä pelkästään se, että violetti ja keltainen ovat tietenkin toistensa vastavärejä väriopin (J. Albers) mukaan, vaan kontrastia tulee myös erilaisten materiaalien vuoksi lisää. Materiaalien välistä kontrastia voimistaa sametin tasainen

nukka ja silkin jopa kovahko pinta, joka väreilee aivan omalla ainutlaatuisella tavallaan siksi, että kudelangat ovat eri paksuisia.

Kangas jäi odottamaan sopivaa käyttötarkoitusta pitemmäksi aikaa, mutta kun olin luonnostellut asun, tiesin heti mitä kangasta yläosassa tulisi olemaan. Alaosa taas on kevyempi materiaaliltaan, mutta volyymia tulee vedoksista ja kauniista tulppaanin muodosta. Helman kruunaa keltainen laskostettu yksityiskohta, joka vilkahtelee kauniisti kävellessä. Tasaiseen ja hieman paksuhkoon yläosaan halusin jotain vaihtelua ja jännitettä sekä keveyttä. Pohdiskelin erilaisia vaihtoehtoja nahkaisia yksityiskohtia myöten, mutta päädyin kapeaan mustaan pitsinauhaan, joka terästä leikkauksien kohtia. Pitsinauha luo myös tietynlaista *chiciä* ja salaperäisyyttä mekkoon ja yhdistää yläosan kepeään alaosaan.

Kuva 32: Lizzie-cocktailmekko.

Kuvat 33, 34 ja 35: Yksityiskohtia.

8.3 RAMONA - ROKKIA NAHKAAN ASTI

Kuljen kaupunkia edes takaisin. Jostain olisi ehdottomasti löydettävä asu viikonloppua varten. Kävelen jossain vähän syrjäisemmällä keskustan kadulla. Kaikki on harmaata ja sitä samaa mitä aina. Kävelen vielä pikkaisen eteenpäin ja näen edessäni liikkeen ikkunan, jota tekee mieli vaan tuijottaa. Ikkuna suorastaan huutaa minua lähemmäs.

Ikkunassa on esillä pieniä esineitä, joita jokainen rockabella tarvitsee; seepraraitaisia taskupeilejä, cupcakesin muotosia huulirasvoja, pieniä söpöjä käsilaukkuja, jotka ovat tietenkin eläin- ja pallokuoseissa ja pienillä somisteilla, rokki-essuja, kellohameita, cocktailmekkoja, rokkimekkoja, hansikkaita.. En ikinä voisi kuvitella herkullisempaa näyteikkunaa. Huomaan, että minun on aivan pakko mennä sisälle katsomaan tuotteita lähemmin. Openkyltin hohtaessa pinkkinä aukaisen oven ja heti ensimmäiseksi kuulen Imelda Mayn herkul-

lisen äänen ja biisin I'm Going Psycho. Huomaan astuneeni paratiisiin ja kuin aivan eri vuosikymmenelle. Jopa myyjä on kuin suoraan 50-luvun pin-upkalenterista, tukka kiekuroilla ja huulet punaiset kuin omena. Asusta puhumattakaan! Huone on täynnä kaikkea, mitä olen ikinä halunnut, mutta en ole uskaltanut unelmoida. Kellohameet ja essut ovat ihoa myötälevien cocktailasujen ja runsaiden rokkimekkojen kanssa yhdellä seinällä, kun taas toisella puolella on kenkiä, laukkuja ja hattuja kattoon asti! En tiedä mitä ensimmäiseksi sovittaisin. Haluaisin sovittaa niitä kaikkia houkuttelevan näköisiä asusteita ja vaatteita yhtä aikaa.

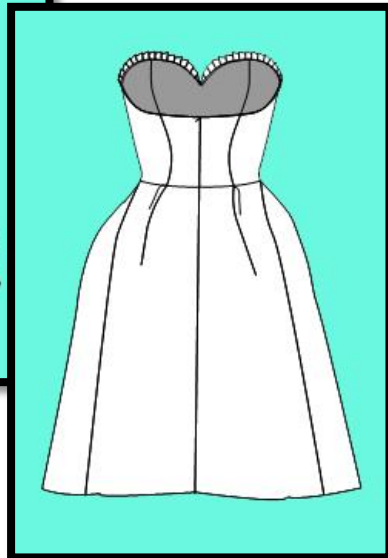
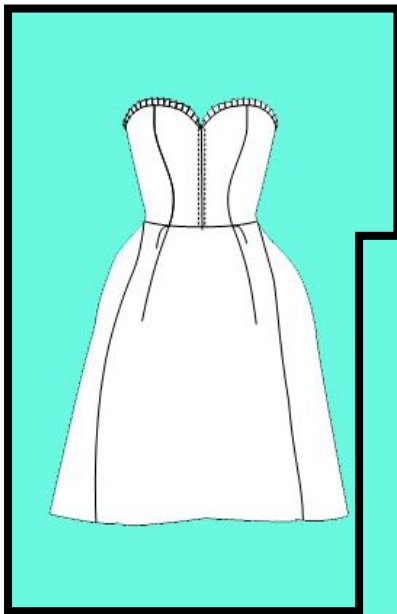
Kuva 36: Ramona-mekko edestä.

Kokeilen useita kauniita mekkoja, mutta vain yksi on täydellinen tarkoitukseeni. Se on nahkainen ja tuotelappu kertoo sen nimeksi Ramona. Kiiltävä musta nahka on ihana vastakohta rintaa koristavalle laskostetulle rimpsulle, joka on kaunista hohtavaa silkkiä. Mustan ja violetin yhdistelmä saa ihoni hohtamaan helmiäisenä. Tämä minun on pakko saada omaksi ja kävelen tyyneenä kassalle, vaikka sisälläni on into uudesta asusta, toisesta ihostani.

Kassalla maksaessani, huomaan vielä syötävän näköisiä kuppikakun mallisia huulikiiltoja, joista valitsen itselleni yhden, aivan kuin palkaksi ostosreissustani. Kun olen saanut silkkipaperiin ja kauniiseen pahvikassiin pakatut ostokseni, astun takaisin harmaalle kadulle. Toivon musiikin vielä jatkuvan ja tiedän samalla tulevani vielä takaisin. (Anna Malaska. <http://misstakedesign.blogspot.com/> kirjoitettu: 1.10.2010. Muokattu 29.10.2010)

Ramona oli asuna ensimmäinen jonka päätin toteuttaa. Nahat on hankittu kuopiolaiselta kirpputorilta kahdella eri kerralla. Ne olivat minulle todellinen löytö, sillä materiaalikustannukset eivät nousseet näin ollen liian korkeiksi. Käytössäni minulla oli kaksi nahkaista pussakkaa 5 euroa kappaleelta ja yksi hame, joka maksoi 9 euroa.

Nahan käyttö kierrätysmateriaalina on ympäristöystävällistä ja sen ominaisuudet ovat siihen hyvin soveltuvia. Vaikka nahka kutistuu ja venyy käytössä eri tekijöistä johtuen, saadaan se venytettyä omiin mittoihinsa takaisin. Itse purin ensin takit osiin ja käsittelin pinnan sen jälkeen Renapur-merkkisellä nahan käsittelyaineella. Renapurin sisältämä mehiläisvaha antaa pinnalle kiiltoa ja suojaa sen lisäksi, että se kosteuttaa pinnan. Nahkatuotteen huollossa, oli kyseessä sitten kengät, laukku tai takki, olen havainnut Renapurin parhaaksi.

Kuva 37 ja kuva 38: Viivapiirroksiset edestä ja takaa.

Puretut kappaleet edessäni rupesin asettelemaan niille kaavoja, jotka olivat muotoilun tuloksena syntyneet. Hämmästykseni huomasin nahkojen olevan melkein samanvärisiä, mikä tietenkin helpotti työtä. Halusin jättää vanhoja saumoja näkyviin, mutta kokonaisuus olisi ollut liian epäselvä, joten jätin vain keskelle eteen toisen pusakan keskitakakappaleen sauman, joka on tikattu.

Vuorin materiaaliksi valitsin selluloosamuuntokuidun Kupron (CUP). Sen ominaisuudet ovat ihanteelliset vuorikankaana ja nahan kanssa käytettynä. Kupron pinta on silkkimäisen sileä ja himmeä hohtoinen. Se tuntuu miellyttävältä iholla ja sitä käytetäänkin usein alusvaattei-

den valmistusmateriaalina. 1990-luvulle tultaessa kupron suosio kääntyi nousuun ja valmistusta jatkettiin. (<http://www.finatex.fi/index.php?mid=7&pid=85>. Luettu 29.10.2010) Vuorin väriksi valitsin vaalean shampanjan.

Kupro-vuorin lisäksi asussa on välivuorina 100% puuvilla kangas, jonne kiinnitin 8 metallista spiraaliluuta tuomaan asulle jäämäkkyyttä ja ryhtiä. Luut pitävät asun kasassa ja se pysyy näin ollen paremmin päällä olkaimien puuttuessa.

Kuva 39: Yläosa tekovaiheessa.

Kuva 40: Laskostettu silkkinen yksityiskohta.

Kuva 41: Ramona-mekko.

Pienenä yksityiskohtana on samanlainen laskostettu nauha kuin Lizzie-asussakin. Violetti Thai-silkki on omiaan luomaan eroa himmeällä kiillolla kiiltävään nahkaan. Lisäksi laskokset yhdistävät malliston osat toisiinsa.

Asun lopputulokseen olen enemmän kuin tyytyväinen. Se on rouhea, mutta hienostunut cocktail-asu, jota voisi käyttää juhlassa kuin juhlassa. Lisäksi kierrätysmateriaalin käyttö näkyy niin ylä- kuin alaosassa, sillä haameesta puuttui keskeltä edestä pieni palanen, johon

jouduin laittamaan paikan, jotta pituus säilyi saman joka puolella. En kuitenkaan halunnut käydä peittelemään paikkaa esimerkiksi rusetilla, sillä se vain kertoo enemmän materiaalin historiasta ja luo osuvasti pientä MissTake-tunnelmaa.

8.4 ROKIMPI-TYLLIHAME

Ramona-mekon alle tein viskoosi-vuorisatiinista ja mustasta morsiuustyllistä pienen Rokimpi-tyllihameen. Tyllihameen tarkoitus on tehdä raskaasta nahkaisesta helmasta ilmavampi ja kevyemmän näköinen. Valitsin hennoman morsiuustyllin, koska se on miellyttävämmän tuntuinen ihoa vasten kuin kova tylli, eikä tartu kiinni sukkiin ja näin ollen riko niitä. Lisäkerroksia olisi voinut olla vielä muutama, mutta aika tuli vastaan.

Kuvat 42 ja 43: Rokimpi-tyllihame.

9 PÄÄTÄNTÄ JA LOPPUTULOS

Tavoitteenani oli suunnitella uniikki pieni, tiivis vaatekokoelma 50-luvun henkeen. Tarkoituksenani oli käyttää asuissani erilaisia materiaaleja, kuin mitä 1950-luvulla käytettiin. Mielestäni onnistuin asettamissani tavoitteissa. Selvitin omat lähtökohtani ja perustelin malliston materiaalivalintani. Mallistosta on hyötyä niin minulle itselleni ja tulevalle yritykselle, kuin tuleville asiakkaillemme. Mallistoni avulla voin markkinoida yritystämme tuleville asiakkaillemme erilaisissa jenkkiauto-tapahtumissa esimerkiksi pukeutumalla itse valmistaamani asuun ja jakamalla käyntikortteja. Lisäksi mallisto kertoo millaista tyyliä yrityksen edustaa.

Valmistin kaksi uniikkia cocktail-asua ja yhden asusteen, joita tyylilleen uskollinen rockabil-la voisi pitää päällään, oli kyseessä vuosi 1956 tai 2010. Materiaalit kuvastavat hyvin juuri sitä tunnelmaa, mitä hain ja mikä tärkeintä, kuvastavat minua itseäni suunnittelijana ja muotoilijana.

Ymmärsin lukemaani ja katsomaani tietoa 1950-luvun elämästä ja mielestäni sovelsin sitä mallistooni hyvin tehden siitä kuitenkin samalla itseni näköisen.

KUVALUETTELO

KUVA 1: MissTake-ideataulu, koonnut Anna Malaska 2010

Retroradio: <http://www.tangent-audio.com/media/Tangent/11330/uno2go_green_side_zoom.jpg>(9.11.2010)

Tuuletin:

<http://www.superkauppa.fi/media/catalog/product/cache/1/image/5e06319eda06f020e43594a9c230972d/f/i/file_20_16.jpg>(9.11.2010)

Cry baby: <http://1.bp.blogspot.com/_qeG0w-RjfGA/SoV4N2v-DII/AAAAAAAAABOM/TanPFz2FiXQ/s400/johnnydepp-crybaby.jpg>(9.11.2010)

James Dean <http://www.fullissue.com/wp-content/uploads/james_dean.jpg>(9.11.2010)

Nekromantix: <<http://punkpaper.propagande.org/Papers/Nekromantix01800.jpg>>(9.11.2010)

täplät: <<http://www.vectorstock.com/assets/preview/206909/ink-spots-vector.jpg>>(9.11.2010)

Joan: <<http://www.myallnaturalweightloss.com/wp-content/uploads/2010/08/mad-man-joan-holloway.jpg>>(9.11.2010)

Nainen ja tarjotin: <http://ny-image1.etsy.com/il_570xN.58667345.jpg>(9.11.2010)

Tausta: <http://www.threeskins.com/acatalog/leo-pur0494_s.jpg> (9.11.2010)

KUVA 2: Käyntikortit, Freehand-ohjelmalla Anna Malaska 2010

KUVA 3: 50-luku ideataulu, koonnut Anna Malaska 2010

Ylänurkan kellohelmat: <<http://www.craftycrafty.tv/circle%20skirt.jpg>>(9.11.2010)

Seams or...: <<http://www.fashion-era.com/images/1950s/1955seams.jpg>>(9.11.2010)

Cupcake: <<http://www.toxel.com/wp-content/uploads/2009/03/cupcakes08.jpg>>(9.11.2010)

Vaaleanpunainen alusvaate:

<http://www.taschen.com/media/images/640/page_po_fashion_50s_03_0706041802_id_32401.jpg> (9.11.2010)

1958 Chevrolet Impala: <<http://cdn2.ioffer.com/img/item/148/765/337/EFHL.jpg>>(9.11.2010)

Kirjoituskone:

<http://4.bp.blogspot.com/_TjQbHKV2Vuc/SmgqMAwBVSU/AAAAAAAAAhY/bmc77pLB9rA/typewriter.jpg>(9.11.2010)

Makaava tyttö:

<http://2.bp.blogspot.com/_kNo1dXol7a4/SsDDTLaXeEI/AAAAAAAAAzo/Jo2wmgbV1U4/s400/loom-look-12-04-1951-083.jpg>(9.11.2010)

Don Drape: <http://3.bp.blogspot.com/_Skoh-IE8sO0/SlqhAc4F9OI/AAAAAAAAAJUA/7LdiqacNlw0/s400/Jon%2BHammm%2Bas%2BDon%2BDraper.jpg>

(9.11.2010)

Marilyn Monroe: <http://www.retro-housewife.com/images/monroe_bosom.jpg>(9.11.2010)

Kolmen naisen piirroshahmot: <<http://rosesbuttons.wordpress.com/tag/jacket/>>(9.11.2010)

KUVA 4: Oma kuva, Anna Malaska 2010

KUVA 5: Keittiömme, Anna Malaska 2010

KUVA 6: Tuning Sucks, Juha Manninen 2009

KUVA7: Isin rotsi, Anna Malaska 2010

KUVA8: Christian Diorin suunnittelema asu 1952

<<http://www.studsandlace.co.uk/user/1952%20dior.jpg>>(9.11.2010)

KUVA9: Kartio-lasit

<http://retroartglass.com/store/image/35rlg/View_All_Art_Glass_and_Glassware_Kaj_Franck_Kartio_beve_rage_service_set.jpg>(9.11.2010)

Kuva 10: Ericofon <http://www.apartmenttherapy.com/uimages/ny/ericofon_publicita2.jpg>(9.11.2010)

Kuva 11: Naisen asemaa kuvakollaasi, koonnut Anna Malaska 2010 <<http://www.dollymix.tv/8333fifties-housewife-posters.jpg>> (9.11.2010)

<http://img.dailymail.co.uk/i/pix/2008/03_01/missusDM0503_468x666.jpg> (9.11.2010) <http://ny-image1.etsy.com/il_570xN.58667345.jpg> (9.11.2010)

Kuva 12: Miesten muotia <http://cemetarian.com/images/w279_Hart_Schaffner.jpg>(9.11.2010)

Kuva 13: Diorin kenkä <<http://www.collectorsweekly.com/articles/wp-content/uploads/2010/06/Vivier2.jpg>> (9.11.2010)

Kuva 14: Elvis <<http://aaronrodrecordings.com/wp-content/uploads/2010/01/elvis.jpg>> (9.11.2010)

Kuva 15: James Dean <http://www.fullissue.com/wp-content/uploads/james_dean.jpg> (9.11.2010)

Kuva 16: Marlon Brando <<http://titirangistoryteller.files.wordpress.com/2009/08/brando-streetcar-test.jpg>> (9.11.2010)

Kuva 17: Sophia Loren

<http://www.weblo.com/asset_images/large/sophia_loren_venice_195_48d5f131db947.jpg> (9.11.2010)

Kuva 18: 50-luvun Barbie <<http://www.notempire.com/images/uploads/barbie-fashion-book.jpg>> (9.11.2010)

Kuva 19: Elvis-barbie

<http://www.barbiecollector.com/files/imagecache/pluck_photo_node/pluck/photo/ver1.0/Content/images/store/14/2/3e5e0742-bca6-415e-82f5-335a90d9f755.Full.png> (9.11.2010)

Kuva 20: Mad Men barbiet <http://blogs.amctv.com/mad-men/Madmen_group-shot_560.jpg> (9.11.2010)

Kuva 21: '60 Impala, Juha Manninen 2009

Kuva 22: Lintta Go Go, Mia Lehtonen 2010

Kuva 23: Bitch Air ja Kiki Närhi, Mia Lehtonen 2010

Kuva 24: Vaaleanpunainen moottori, Kiki Närhi 2008

Kuva 25: overdrive.fi blogi < <http://www.overdrive.fi/forum/viewtopic.php?t=184801&postdays=0&postorder=asc&start=0&sid=24025e9b76c6dd3e23a4589d2e069125>> (24.10.2010)

Kuva 26: Mallistotaulu, piirrokset Anna Malaska 2010. Tausta: <http://www.threeskins.com/acatalog/leopur0494_s.jpg>(9.11.2010)

Kuvat 27-43: Kuvannut Anna Malaska 2010, viivapiirrokset Freehand-ohjelmalla Anna Malaska 2010

LÄHTEET

KIRJALLISET

Gertrud Lehnert 2000. 1900-Luvun Muodin historia. Saksa, Köln. Druckhaus Locher GmbH (Suom. Könemann, 2001)

Rhodes, S 2006. Vintage Fashion: Collecting and Wearing Designer Classics. Dupai. Carlton Books Limited (Suom. Jänisniemi, L ja Jänisniemi, O. Otava 2007.)

Steeling, C 1999. MUOTI Suunnittelijoiden vuosisata 1900-1999. Saksa, Köln. Könemann Verlagsgesellschaft mbH (Suom. Niemi, K., Huovila, R.)

SÄHKÖISET

Finatex

<http://www.finatex.fi/index.php?mid=7&pid=85>. (luettu 29.10.2010)

LIITTEET

LIITE 1

AIKATAULU

Toukokuu 2009

- Työsuunnitelman ja alustavan aikataulun tekeminen
- Työsuunnitelmaseminaarin pito

Syyskuu 2009

- Materiaalien miettiminen ja valitseminen
- Materiaalien hankinta
- Raportin tekeminen

Lokakuu 2009

- Malliston hiominen
- Asiakkaan kanssa keskusteleminen ja tapaaminen
- varsinaisen tuotteen valmistuksen aloittaminen
- Raportin tekeminen
- Rakenneseminaari

Helmikuu 2010

- Tuotteen viimeistely
- Raportin kirjoitus

Lokakuu 2010

- Raportin kirjoitus
- Päätös yrityksestä

Marraskuu 2010

- Tuotteiden tekeminen ja viimeistely
- Arviointiseminaari
- Raportin viimeistely
- Työn palauttaminen

